

Stalino KELIU

LKP(b) KUPIŠKIO APSKRITIES KOMITETO IR
KUPIŠKIO APSKRITIES VYKDOMOJO KOMITETO ORGANASEina 3-ji
metai1948 m. rugpjūčio 14 d šeštadienis
№ 73 (128)

Kaina 20 kt

Ijungti į darbą kiekvieną kuliamaį

Dabar apskrities laukuose nė draugija iš turimų 3 kuliamaų vyksta pats atsakomingsiausias darbų laikotarpis. Kiekvienas darbo valstietis stengiasi kuo greičiau nuimti nuo laukų derlių ir atsiskaityti su valstybe grūdų paruošose. Nuo to, kaip valstiečiai sugebės prisiimtus įsipareigojimus laiku įvykdyti, daug priklauso ir kuliamaų mašinų darbas apskrityje.

Neseniai išleistame apskrities vykdomojo komiteto ir LKP(b) apskrities komiteto kreipimesi buvo pasiūlyta greitesniam prisiimtų įsipareigojimų įvykdymui stengtis kuo greičiau išsikulti javus ir dėti visas pastangas, kad iki spalio 1 d. būtų atsiskaityta 100 proc. su grūdų paruošomis.

Todėl kiekvienas kuliamašios mašinos mašinistas turi stengtis kuo daugiau valstiečių aptarnauti, iškultiant javus.

Ypač svarbu, kad kiekviena kuliama mašina šiandien jau dirbtų pilnu įtempimu.

Kupiškio MTS žinioje esančios 4 kuliamašios visos nuo pat rugiapintės darbų pradžios aktyviai įsijungė į kuliavimo darbus. Mašinistas Guzevičius Gelažių valsčiuje jau iškulė 30 to žieminių javų. Gražų darbo pavyzdį parodė ir traktorininkas Šilinis bei mašinistas Juodiškis, kurie aptarnavo daug apskrities darbo valstiečių.

Tačiau negalima sakyti, kad kulėjų darbe nėra rimtų trūkumų. Ypač šiame reikale nusikalstamai elgiasi žemės ūkio kooperacija. Iš turimų žemės ūkio kooperacijos žinioje 11 kuliamaų, tik 8 dirba. Su bačiaus žemės ūkio kooperati-

ne draugija iš turimų 3 kuliamaų, teatremonavo tik vieną. Dirbančios kuliamašios darbe tankiai laiku neaprupinamos degalų kiekiais, neišnaudojama racionaliai kiekviena darbo minutė. Tankiai mašinistas dirba su ilgiausiais prastovėjimais. Kiekviena kuliama mašina turi turėti kartu su savi- mi atsargoje greit gendančias mašinos dalis, tačiau nė viena kuliama mašina, esanti žemės ūkio kooperacijos žinioje, neturi tokių dalių.

Nuo kiekvienos kuliamašios mašinos įjungimo į darbą neturi nuošaliai likti ir valsčių vykdomieji komitetai. Jie privalo nedelsiant įjungti į darbą kiekvieną kuliamaį mašiną. Reikalinga nedelsiant kiekvienai kuliamajai nustatyti tikslų darbo grafiką ir griežtai reikalauti jo laikytis. Žinoti, kad kuliamašios pirmoje eilėje aptarnauti neturtinguosius valstiečius ir užkirsti bet kokias jų panaudojimo galimybes buožiniuose ūkiuose.

Praėjusiais metais pasitaikė daug tokių faktų, kada atskiri kuliamaų mašinų savininkai nesilaikė vietinės valdžios nurodymų, nesilaikė nustatyto kuliavimo grafiko ir už kulimą iš valstiečių ėmė pasakiškas sumas. Šiais metais visa tai neturi pasikartoti.

Reikalinga dėti visas pastangas, kad kiekviena kuliama mašina būtų įjungta į darbą.

Tai yra rimtas laidas laiku įvykdyti laišką draugui Staliniui prisiimtus įsipareigojimus — prieš laiką atsiskaityti su valstybe grūdų ir kitose žemės ūkio gaminių paruošose.

Diena iš dienos Tarybų Lietuvos sostinė vis labiau tvarkosi. Gatvėmis važinėja nauji automobiliai, lengvos automašinos. Vilnius apsidengė žalumynais.

Nuotraukoje: Gedimino gatvės vaizdas.

Tarybų Lietuvoje

Daugiau kaip 12 tonų šviežių grūdų valstybei

Panevėžio valsčiaus darbo nienė ir kiti vienu kartu atvalstiečiai suorganizavo trečią vežė valstybei visą duoninių grūdų normą, o 3,5 ha žemės valstietis A. Preidys, atvežęs 244 kg, įvykdė visą metinį grūdų privalomųjų pristatymų planą valstybei.

Daugiau kaip 30 darbo valstiečių, dalyvavusių raudonojoje gurguolėje, grūdų paruošas jau įpusėjo. Panevėžiečiai pasiryžę greitu laiku atlikti savo pareigas Tėvynei ir ištesėti draugui Stalinui duotą žodį.

A. Stapkus
„Panevėžio Tiesa“

„Naujojo gyvenimo“ kolektyvinį ūkį (Marijampolės apskritis) šefuoja Lietuvos KP(b) Marijampolės apskrities komiteto kolektyvas. Padėti valyti derlių į kolektyvinį ūkį atvyko bendradarbių brigada. Per dieną sunkvežimiu buvo suvežta į klojimą keli tūkstančiai pėdų javų.

Nuotraukoje: „Naujojo gyvenimo“ kolektyvinio ūkio laukuose.

L. Meinertė nuotrauka

ELT-os fotokronika

120 proc. metinio plano

Daugų valsčiaus valstiečiai kiekvieną dieną vis sparčiau vykdo grūdų privalomus pristatymus valstybei. Geriausiai grūdų pristatymų valstybei prievolės vykdo Vėžionių apylinkės darbo valstiečiai.

Štai šios apylinkės Dašonių km. valstietis Gelucevičius Bronius garbingai atliko savo duotus įsipareigojimus draugui Stalinui. Jis, įvykdes metinį grūdų pristatymo planą 120 proc., pareiškė:

— Žinodamas, kad savalaikis grūdų pristatymas valstybei paspartins mūsų pokarinį žemės ūkio atkūrimą bei išvystymą ir pagerins mūsų krašto dirbančiųjų materialinės gerovės pakilimą, aš, baigęs metinį grūdų pristatymo planą, o taip pat įvykdes ir visus kitus žemės ūkio bei gyvulininkystės produktų pristatymus, pasižadu juos artimiausiu laiku žymiai viršyti.

Nuo jo neatilieka ir kiti Daugų valsčiaus valstiečiai, kaip pav., Tatulis Danielius metinį grūdų prievolių planą įvykdė visu 100 proc., ir daugelis kitų. „Tarybinė Dzūkija“

Pirmoji

Panoterių valsčiaus žemės ūkio kooperacijos draugija pirmoji iš apskrities žemės ūkio kooperacijos draugijų įvykdė metinį grūdų paruošų planą.

P. Zuikelis

„Tarybinis Kelias“

MŪŠŲ APSKRITYJE

Pirmūnų pavyzdžiu organizuokime kovą dėl greitesnio grūdų paruošų plano įvykdymo!

Grūdinės prievolės įvykdytos 300 proc.

Aukštupėnų valsčiaus, Žitūbe visų privalomųjų pristatymų rinkimų valstietis drg. mų rūšyse. Drg. Kavoliūnas Jurėnas Petras, rodydamas savo kaimynams pavyzdį, metinį grūdų paruošų planą įvykdė 300 proc.

Šiuo pavyzdžiu sekdami Žitūriškių kaimo valstiečiai baigia atsiskaityti su valsty-

bei ir kiti žemės ūkio produktai tebe tatomi toliau.

J. Žemelis

Su raudonąja gurguole

Dvariškių apylinkės darbo valstiečiai, su apylinkės pirmininku drg. Pažemiu prieša-kyje, susiorganizavę 90 vals- tiečių vežimų raudonąją gurguolę, atvežė 18 to geriausių šių metų derliaus grūdų vals-

tybei. Gurguolės dalyviai, valstiečiai Balčiūnai Jonas ir Petras, apylinkės pirmininkas drg. Pažemys ir daugelis kitų pilnai atsiskaitė su valstybe duoniniais grūdais.

K. Vasaris

Grūdų paruošų pirmūnas

Viešintų valsčiaus, Jokubiškio apyl. valstietis — apskrities Tarybos deputatas Juknevičius pirmas apylinkėje 100 proc. atliko duoninių grūdų prievolę. Jo pavyzdžiu seka ir kiti apylinkės valstiečiai.

P. Sargautas

Pirmasis apylinkėje įvykdė grūdų paruošas

Daugelis Subačiaus valsčiaus valstiečių visomis išgalėmis stengiasi kuo greičiausiai atsiskaityti su grūdų paruošomis valstybei. Štai Surdegio apylinkės valstietis Rimša Jonas pirmasis apylinkėje įvykdė 100 proc. grūdų paruošas.

Jo pavyzdžiu seka ir kiti apylinkės valstiečiai. M. Gričiūnas

Tarybinė statyba

Kaip mes stipriname tarybų valdžią kaime

Apylinkių vykdomųjų komitetų Tarybų deputatų darbas geras bus tada, kada jie palaikys tamprus ryšius su plačiomis darbo valstiečių masėmis, kovos už darbo žmonių gerovės pakėlimą ir aktyviai dalyvaus visose vykdomose politiniai - ūkinėse kampanijose. Būtinai, kad pats žemutinis Tarybų valdžios aparatas — nuolat veikiančios komisijos — kas kart savo darbą gerintų ir kovotų už sėkmingą kiekvieno ūkavio įvykdymą apylinkėje.

Prieš apylinkių Tarybų deputatus stovinčius gana svarbius ir atsakingus uždavinius aš pilnai įvertinau ir vykdau nuo tos dienos, kada mūsų valsčiaus valstiečiai, patikėdami man atsakingas pareigas, mane išrinko apylinkės Tarybų deputatu. Nuo to laiko prieš mane atsivėrė plačios darbo perspektyvos ir milžiniški uždaviniai vykdant penkmetį per ketverius metus. Pradžioje šie uždaviniai mano apylinkėje buvo sunkiai įgyvendinami. Apylinkė kurį laiką vykdomose ūkinėse bei politinėse kampanijose atsilikdavo, jai uždėtų planų neįvykdydavo. Dabar apylinkė pasiekė didelio persilaužimo savo gyvenime ir darbe. Nebuvo apyl. vykdomojo komiteto būstinės. Apylinkės Tarybos deputatų darbe pasitaikydavo daug trūkumų. Posėdžiai buvo pravedami retai ir nereguliariai. Juose priimtieji nutarimai tikrumoje nebuvo įgyvendinti.

Jie figūruodavo tik popieriuje. Aš, kaip apylinkės vykdomojo komiteto pirmininkas, nutariau apylinkėje darbą žymiai pagerinti. Padarėme Tarybos posėdį, kuriame iškėliau klausimą, kad reikalinga pagerinti Tarybos deputatų darbą. Mano iškeltą mintį deputatų buvo šiltai priimta ir nutarime užtvirtinta. Pradėjome nutarimą faktiškai įgyvendinti. Pirmiausia įrengėme apylinkės vykdomojo komiteto būstinę. Gratiname kambarįje įrengėme klubą-skaityklą. Klubo - skaityklos vedėjas dirba drg. Jokubkaitė Janė, kuri stengiasi į kuo geriau sutvarkyti, kad užėjusieji darbo valstiečiai joje jaustųsi jaukiai. Į klubą-skaityklą savaitėje vieną kartą susirenka apylinkės valstiečiai pasiskaityti tarybinės literatūros, pasiklausyti skaitomų paskaitų. Per šį klubą-skaityklą valstiečiai gauna užiprenumeruotus laikraščius. Apyl. vykd. k-to būstinėje pakabinome lentą, kurioje iškabiname įvairius skelbimus ir pranešimus valstiečių žiniui. Būtinę išpuošėme didžiųjų liaudies vadų Lenino - Stalino portretais, plakatais ir paveikslais.

Mes, apylinkės vykdomojo komiteto Tarybos deputatai, vieną kartą į savaitę susirenkame į būtinę poėdžiui. Posėdžiuose apsvairstome einamojo momento ir su apylinkės valstiečių gyvenimu susijusius svarbiausius klausimus. Priimtus nutarimus bei išpareigojimus įvykdome.

Apylinkėje geriausiai dirba nuolat veikianti žemės ūkio komisija, kuriai vadovauja deputatas drg. Matuzevičius. Dėka gero šios komisijos darbo apylinkė valsčiuje pirmąja visose ūkinėse bei politinėse kampanijose. Mūsų apylinkė jau įvykdė 78 proc. metinio pieno paruošų plano. Apylinkėje turime daugybę naujakurių ir mažųjų, kurie pieno prievoles atliko visu 100 proc. Į tokių sąrašą įtraukėme naujakurę Petruilytę Julę, mažąžemius Viliamienę Uršulę, Narbutą Juozą, Zuloną Kazį ir kt.

Valstietis Matijošius Domas jau 50 kg pieno pristatė sekančių metų sąskaiton. Klausimas, kaip pasiruošti ir praveisti derliaus nuėmimą, buvo Tarybos deputatų posėdyje apsvairstytas, o dabar jau įgyvendintas. Neblogai savo pareigas atlieka ir buities pagerinimo komisija. Jai vadovauja deputatas Balys Kazys. Jis energingai kovoja už darbo žmonių gerovės interesus.

Aš ir toliau energingai vadovausiu savo apylinkės Tarybos deputatų darbui, dėsiu visas jėgas atstatant karo metu sugriautąjį mūsų krašto žemės ūkį ir pramonę, kovosiu už darbo žmonių gerovės kėlimą, stengsiuosi taip dirbti, kaip reikalauja partija ir vyriausybė.

J. Gurinavičius.

Šimonių valsčiaus, Nociūnų apylinkės vykdomojo komiteto pirmininkas, apskrities valsčiaus ir apylinkės Tarybų deputatas.

Kaip Tarybų Sąjungoje sprendžiamas žemės ginčas

Tarybų Sąjungoje, kur vietos žemės savininku yra socialistinė valstybė, nėra ginčų dėl nuosavybės teisės žemėje. Tarybų Sąjungoje gali būti ginčas tik dėl žemės naudojimosi ir dėl žemės naudojimo teisės.

Žemės ginčai gali iškilti ryšium su žemės naudojimu ir jo nustoju.

Pagal veikiančią žemės teisę, žemės ginčai sprendžiami: a) administracine tvarka, b) teismine tvarka, ir c) arbitražine tvarka.

Daugumas žemės ginčų sprendžiama administracine tvarka. Iki 1940 metų Tarybų Sąjungoje prie vietinių Tarybų veikė žemės komisijos, kurios ir sprendė visus žemės ginčus, jo kompetencijai priklausančius.

Pagal TSRS LKT ir VKP(b) CK nutarimą iš 1939 metų gruodžio mėn. 5 d.

„Apie TSRS Žemės Ūkio Liaudies Komisarato ir kitų žemės organų struktūrą“, iki tol veikusios žemės komisijos buvo sulikviduotos ir žemės naudojimo ginčų išsprendimas perduotas vietos darbo žmonių deputatų Tarybų vykdomiesiems komitetams.

Vietos darbo žmonių deputatų Tarybų vykdomieji komitetai išsprendžia žemės naudojimo ginčus tarp kolektyvinių ūkių ir kolektyvinių, tarp pavienių darbo valstiečių, tarp tarybinių ūkių ir

kitų įvairių organizacijų. Šalys, nepatenkintos vietos Tarybų vykdomųjų komitetų sprendimais, gali paduoti skundus dėl ginčų sprendimo aukščiau stovintiems vietos Tarybų vykdomiesiems komitetams.

Liaudies teismai sprendžia palyginamai nedidelį žemės ginčų skaičių, būtent, ginčus tarp komunalinio ūkio ir žemės naudotojų dėl statybinių sklypų. Liaudies teismai taip pat sprendžia visus ginčus, iškilusius iš sutarčių (nuomojant žemę), taip pat liaudies teismai sprendžia žemės naudotojų ginčus dėl nuostolių, kurie iškyla, kai iš žemės naudotojo bėna atimama žemė ir kuomet, ryšium su tuo, bėna nuostolių (kuomet žemės naudotojas neišnaudojo investuotų išlaidų). Ginčus dėl padarytos žalios, ryšium su pasėlių nugalymais, taip kolektyviniuose ūkiuose, taip tarybiniuose bei pavienių darbo valstiečių ūkiuose, jeigu šalys nesusitaria, sprendžia liaudies teismai.

Arbitražine tvarka sprendžiami žemės ginčai tik tarp valstybinių organizacijų. Praktikoje arbitražine tvarka sprendžiami žemės ginčai palyginamai retais atsitikimais.

P. Pakarklis,
Vilniaus V. Universiteto vyr.
dėstytojas.

III-ji apylinkės Tarybos sesija

Šių metų rugpjūčio mėn. 10 d. Subačiaus valsč., Zudžgalio apyl. įvyko apylinkės Tarybos deputatų trečioji sesija. Sesijoje deputatai plačiai ap-

svarstė aktualiausias klausimus, kaip derliaus nuėmimą, prievolių atidavimą valstybei, žiemkenčių sėją ir kt.

V. Mickevičius

D. J. Jankauskas

Socialistinėje Maskvoje

(Kelionės įspūdžiai)

Elė „Stalino Kelio“ skaitytojų kreipėsi į redakciją, prašydami duoti laikraščio skiltyse medžiagos apie TSRS sostinę Maskvą. Patenkinti skaitytojų prašymą, spausdiname „Stalino Kelio“ redakcijos darbuotojo drg. Jankausko įspūdžius iš kelionės Maskvą.

REDAKCIJA

Buvo žvaigždėta birželio mėn. naktis, kai mūsų traukinys pajudėjo iš Vilniaus stoties. Garvežys, įgaudamas greitį, kilometras po kilometrą vežė mane tolyn nuo žiliosios Tarybų Lietuvos sostinės. Išaušo. Pervaziavome Baltarusijos TSR sieną ir sustojome Molodečno stotyje. Čia sužinojau, kad Maskvoje busi sekančios dienos rytą.

Traukinys vėl pasijudino. Per vagono langus aš stebėjau kolektyvinę Baltarusijos žemę, padabintą berželiais ir neišbrendamomis giriomis. Smolevičiai, Borisovas, Oša... Praskridome Rusijos FTSR ribas, senąjį Smolenską, Viazma, I-jo Tėvynės karo lemtin-

ga vietą — Borodino, kur Kutuzovas Napoleonui sudavė mirštamą smūgį. Širdis pradėjo smarkiai plakti: nebe oli socialistinė Maskva...

Maskva! Kiek daug apie ją galvojau ilgomis nemigos naktimis, kaip atidžiai stebėjau iliustruotų žurnalų puslapius su Maskvos vaizdais... Šis gigantiškas miestas man buvo tartum pasaka... Šiandien aš Maskvą pamatysiu savo paties akimis!

Didelio miesto artumas turi savo žymę. Traukinys vis tankiau sustodavo įvairiose pamaskvės stotyse, vis daugiau matėsi pramonės įmonių ir jautėsi didesnis gyven-tojų tankumo procentas. Karo

ir vokiškosios fašistinės okupacijos atneštų žaizdų kaip ir nebelikę. Tik paminklai pavienėse stotyse byloja, kad kadaise Hitleris siuntė milijonus ginkluotų budelių TSRS sostinei užimti. Tačiau kovingoji Maskva krūtine atmušė priešą nuo pat savo sienų.

Pagaliau įvažiuome ir į pačią Maskvą. Traukinys perėjo per Kliazmos upę. Važiavome pramoniniais Maskvos rajonais. Pasirodo, specialiu vyriausybės nutarimu, Maskvoje pramonės įmonės, gamyklos ir fabrikai tegalima statyti tik miesto pakraštyje. Įdomų įspūdį paliko tekstilės gigantas „Tri chgornaja Manufaktūra“, kurios gaminiai žinomi toli už mūsų tėvynės sienų.

Pro šalį prabėgo aprūkę gamyklos, statūs rakstantieji fabrikų kaminais, milžiniški įmonių korpusai. Pramoninė Maskva kovoja už stalininį penkmetį. Tą patvirtino garsus staklių ir elektromotorių užimas.

Išlipau puošnioje Baltarusijos stotyje. Po kojomis tvir-

tai pajutau Maskvos žemę ir išplėstomis akimis žiūrėjau į margaspalvę, peronu skubančią, minią. Čia gali pamatyti visų TSRS tantų atstovus. Iš šitos stoties kasdien išvyksta dešimtys tukstančių žmonių į Minską, Kijevą, Vilnių, Rygą, Taliną, Leniną, Kalininą ir kitus Tarybų Sąjungos miestus ir kaimus. Stotyje judėjimas milžiniškas!

Atidavęs čemondaną į saugojimo kamerą, išėjau į prieštutinę aikštę. Į akis krito milžiniški namai, plačios asfaltuotos gatvės ir nuostabus judėjimas. Gatvėmis viens po kito neperstojama srovė tyliai plaukė automobiliai, troleibusai, elektrobūsai, girgždėjo tramvajai. Plačiais šaligatviais skubėjo maskviečiai. Čia, brolyt, ne Vilnius! Maskvoje nebandyk rankas į kišenes susikišęs „špaciruoti“. Žmonių srovė momentaliai pargriau. Iš kur Maskvoje tiek daug žmonių?

Visų pirma, Maskva — penklamilijoninis didmiestis, ku-

rio pulsuojantis gyvenimas pats neša aikštėmis, skverais, gatvėmis ir bulvarais milijonus piliečių. Toliau. Kasdien į Maskvą iš visų mūsų šalies kampų atvyksta šimtai tukstančių žmonių. Vieni jų važinėja su svarbiais reikalais, kiti — komandiruoti, treči — turistiniais tikslais. Mieste yra, berods, 11 geležinkelio stočių, (Baltarusijos, Kazanės, Kursko, Sverdlovsko ir kt.), į kurias nepertraukiamai ateina ilgi traukiniai su keleiviais. Stambūs keleiviniai lėktuvai į šalies sostinę kasdien atneša tukstančius žmonių į Tušino, Vnukovo, Bykovo ir Liubereų aeroportus, išdėstytus priemiesčiuose. Maskvos ure į miestą atplaukia didžiuliai keleiviniai garlaiviai. Asfaltuotomis automagistralėmis į Maskvą skuba lengvos ir sunkios automašinos. Iš priemiesčių kursuoja ištaigingi elektriniai traukiniai. Metro išspleto ir paėmė milijonus žmonių...

(Nukelta į 3-čią psl.)

Knygų ir periodikos metraščiai

Kiekvienas mokslo, literatūros ir meno darbuotojas savo nuolatiniame kūrybiniame darbe yra glaudžiai susijęs su knyga, žurnalu ir laikraščiu. Iš jų jis sužino, kas šioj srityjau yra nuveikta, kokie laimėjimai, naujienos, kokia mokslo, literatūros ar meno sritis reikalinga didesnio dėmesio, naujų jėgų, naujų darbų.

Be knygos, žurnalo ir laikraščio negali likti nuošaliai nė vienas mokytojas, studentas ar moksleivis.

Kiekvienas jų suinteresuotas pasirinkti tokią literatūrą, kuri iš tikrųjų būtų naudinga, padėtų pagilinti žinias ir apsaugotų nuo literatūros šlamšto. Tas pat taikytina ir savistoviai studijuojančiam tą ar kitą mokslo šaką, tą ar kitą klausimą.

Ypatingai literatūros naujienomis turi būti suinteresuoti bibliotekininkai, norėdami pilnai ir tinkamai sukomplektuoti bibliotekas ir paruošti skaitytojams tinkamus rekomendacinius sąrašus.

Kiekvienas propagandininkas ir agitatorius, ruošdamas bet kuria tema paskaitą, turi iš anksto pasirinkti medžiagą, giliai ją išstudijuoti ir perdirbti paskaitos formon. Jam tinkama literatūra — svarbiausias klausimas.

Tagaliaus gali susidurti su knygomis ir žurnalu bei laikraščiu straipsniais ir kiekvienas įstaigos tarnautojas ar darbininkas, norėdamas pagrinęti vieną ar kitą problemą.

Visi, visi susiduria su gyvybiniu klausimu kur galima surasti rūpimu klausimu medžiagos? Perskaityti ar perversti visas knygas neįma-

nama. O, be to, ir nėra reikalinga eikvoti jėgas nereikalingam darbui. Tuo labiau neįmanoma peržvelgti visus žurnalų ir laikraščių straipsnius, kurie, reikia pripažinti, bet kokiam moksliniam, literatūriniam, agitaciniam ar kitokiam darbui turi didžiausios reikšmės.

Žurnalas ir laikraštis užima pirmą vietą visų rūšių spaudinių tarpe įvairiausių klausimų apimtims, todėl jais labiausiai domisi įvairiausių kategorijų skaitytojai. Geriausių mūsų rašytojų literatūrinė veikla ir žymiausių mokslininkų darbai daugeliu atveju aukštai susiję su žurnalu ir laikraščiu.

Kur rasti išeitį? Išeitis viena — turi būti mokslo šaka, kuri padėtų susirasti tinkamos bet kokių klausimų literatūros. Ši mokslo šaka turi būti gyvenimiška, visiems suprantama, prieinama. Jos darbas turi pasiekti ten, kur tik bet koks pilietis susiduria su knyga, žurnalu, laikraščiu. Ji turi būti populiari.

Tokia mokslo šaka ir yra bibliografija. Ji, be visos eilės kitų uždavinių, sėkmingai išriša ir literatūros parinkimo klausimą.

Mūsų respublikoje pagrindinis bibliografinis darbas sukoncentruotas Lietuvos TSR knygų rūmuose, kurie nuo 1947 m. ruošia ir leidžia metų ketvirčiais „Lietuvos TSR knygų metraštį“ ir „Lietuvos TSR žurnalų ir laikraščių straipsnių metraštį“.

„Lietuvos TSR knygų metraštį“ registruojamos visos respublikoje išleistos knygos, palaidi spaudiniai, valžduojamojo meno spaudiniai, gaidos,

o taip pat respublikos periodinėje spaudoje išspausdintos knygų recenzijos. Atskiros sąsiuvinio apimtys — 4 spaudos lankai.

„Lietuvos TSR žurnalų ir laikraščių straipsnių metraštį“ atrankos kelių registruojami žurnaluose ir laikraščiuose išspausdinti oficialūs pranešimai, Partijos ir Vyriausybės veikėjų kalbos, straipsniai, dokumentai, visi, be išimties, grožinės literatūros kūriniai ir t. t. Atskiros sąsiuvinio apimtys — 10 spaudos lankų.

Abiejuose metraščiuose medžiaga skirstoma skyriais pagal specialią mokslo ir žinių šakų klasifikavimo schemą, todėl susirasti kokiu klausimu medžiagos jokių keblumų nesudaro. Kiekvienas skyrius sutvarkytas autorių ir antraščių (jei nėra autoriaus) abėcėline seka. Prie kiekvieno metraščio pateikiamos autorių, recenzentų, dalininkų ir kt. pavardžių rodiklės, iš kurių galima pasirinkti įdomiaujančios literatūros ne tik pagal antraštę, bet ir pagal autorių, recenzentą, dalininką ir kt.

Prenumeratos kaina: „Lietuvos TSR knygų metraščio“ — 16,00 Rb., „Lietuvos TSR žurnalų ir laikraščių straipsnių metraščio“ — 48,00 Rb.

Tomis pačiomis sąlygomis galima užsisakyti metraščius ir 1947 m. — nuo pat jų leidimo pradžios.

Užsisakyti galima „Sąjunginės spaudos“ skyriuose, kiekvienoje pašto įstaigoje, paštininkus, užsakymų priėmimo punktuose ir pas vistomenės spaudos platintojus.

Pagrindiniai pagerinti klubo - skaityklos darba

Partija ir vyriausybė skiria daug dėmesio ir lėšų klubų - skaityklų tinklui mūsų krašte plėsti. Diena iš dienos steigiamos naujos kultūros — švietimo įstaigos ne tik apskrityse, valsčiuose bet ir apylinkėse. Apylinkėse jos steigiamos tam, kad būtų arčiau prieinamos kiekvienam darbo žmogui. Kluboskaityklos geras darbas bus tada, kada vedėjas tinkamai atliks jam pavestus partijos ir vyriausybės uždavinius. Tačiau dar daugelis mūsų apskrities klubų - skaityklų vedėjų savo darbo gerai neatlieka. Štai Šimonių valsčiaus, Gaigalių apylinkės kluboskaityklos vedėja drg. Bironaitė Bronė visai pamiršo savo darbą.

Klubo - skaityklos patalpos apieistos. Grindys nešvarios, kambarys neišpuoštas, trūksta baldų, neleidžiamas sieninis laikraštėlis. Klubaskaitykla labai retai teatidaroma. Su apylinkės valstie-

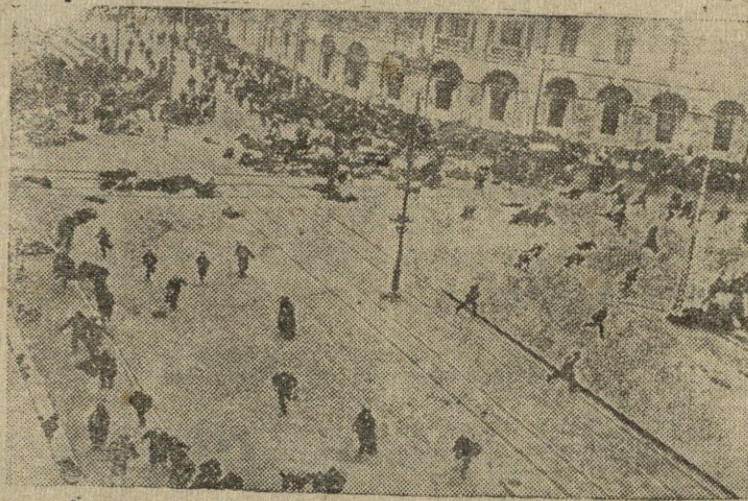
čiais aiškinamasis darbas visai nepravedamas. Neorganizuojami vakarais darbo valstiečių susirinkimai, neskaitytomos paskaitos su einamuoju momentu susijusiomis temomis. Nėra meninės saviveiklos.

Dabar, vykstant grūdų paruošų kampanijai, klubaskaitykla valstiečių masėse turi skleisti bolševikinį agitacinį žodį, tikslu kuo greitesniam grūdų paruošų įvykdymui, aiškinti valstiečiams, kokią naudą teikia grūdų pristatymas valstybei raudo-

nosiomis gurguolėmis ir kt. Tokia padėtis šiame klubo - skaitykloje toliau tęstis negali. Šimonių valsčiaus vykdyto švietimo skyriaus vedėjui drg. Karužai reikalinga kuo greičiausiai atkreipti ypatingai rimtą dėmesį į blogą drg. Bironaitės darbą ir imtis skubių priemonių iškeltiems trūkumams šalinti.

S. Pakriaušis

1917 m vasaros įvykiai

Caras žiauriai sušaudė dirbančiųjų demonstraciją.

(Atkelta iš 2-ro psl.)

Štai dėl ko Maskva — toks nuostabiai gyvas ir judantis miestas. Jau pats judėjimas kalba apie mūsų sostinės milžiniškumą ir didmiesčio gyvenimo tempų veržlumą.

Koks pirmutinis mano kecionės tikslas? Aišku, Kremlius, apie kurį tiek daug svajota...

Praeinu per milžiniškas tribubas duris su raide „M“, skelbiančia, kad tai geriausias pasaulyje Lazario Moisiejevičiaus Kaganovičiaus vardo Maskvos metropolitenas.

Stoju į eilę ir, gavęs bilietą, elektriniu eskulatoriumi nusileidžiu į marmuro — granito stotį. Tai metro stotis „Bielorusskij Vokzal“. Nuostabus švarumas! Nežinau, atrodo, kad patį ranka neatsigniaužtų numesti popiruso nuorukos ant marmurinių grindų. Ant sienų — veidrodžiai, aukštai — sidabrinės liustros. Partijos šaukiamai, maskviečiai pasistatė sau ilgas požeminio traukinio linijas, kad galėtų trumpiausiu laiku patogiai

pervažiuoti iš vienos miesto vietos į kitą. Reikia pažymėti, kad metro statyboje didvyriškai dirbo ir Maskvos komjaunimas, už ką jis apdovano- tas Lenino ordinu.

Maskvoje yra visa eilė metro linijų ir stočių. Jos visos viena už kitą puošnesnės. Ypač originali stotis „Ploščadj Majakovskaja“. Čia stovi milžiniškas bronzinis Majakovskis ir nemirtingo poeto akimis žiūri į nenugalėtus tarybinius žmones. Čia pat ir kolektyvinio ūkio valstietės ir fizkultūrininkės su kamuoliu meniškos figūros.

Tenka pabrėžti, kad Tarybų Sąjungos darbo žmonės stato antrąjį metro Leningrade.

Kas 2 minutės į stotį atvažiuoja ilgas elektrinis traukinys. Automatiškai atsidaro pneumatinės durys ir traukinys vėl pajuda, rodo, 100 km į val. greičiu. Vagonuose žiba elektra. Sėdimos vietos — minkštos.

Gera švilpti geriausiu pasaulyje metro traukiniu. Pro langus šmėseluoja vieniši

elektros žibintai. Jauti, kad esi po žeme...

Išlipau stotyje „Ploščadj Revoliuciji“. Nuostabu: mes pravažiavome ir žemiau Maskvos upės dugno.

Ekskulatorius mane iškėlė iš po žemių tiesiai į Revoliucijos aikštę. Atvykau į sostinės centrą.

Raudonoji aikštė. Kremlius. Lenino Mauzoliejus. Tai vardai, kuriuos žino viso pasaulio darbo žmonės.

Buvo 11 val. 45 min. dienos, kai aš atėjau į Raudonąją aikštę. Ne uprantamas jausmas privertė išdidžiai iškelti galvą. Juk čia — viso Tarybų Socialistinių Respublikų Sąjungos širdis! Prisiminė Stalino žodžiai:

Regiu ir vėl galingus Kremliaus bokštus: Ten rymo Stalino šviesi galva.

Tik paskutinės pergales betrokštu, Kovingoji Maskva!

Degė karšta pavasario diena. Virš Maskvos mėlyname fone plaukė balti debesėliai. Aš atsisdėjau ant betoninio suoliuko prie eglaitėmis apdintos dantytos Kremliaus sienos.

Kremlius! Tai čia praleido vaikystę Petras Didysis. Čia dirbo Vladimiras Iljičius Leninas. Čia Didysis Stalinas paruošė vokiškųjų grobikų sutriuškinimo planus. Tai iš čia dabar Didysis Stalinas vadovauja komunizmo statybai Tarybų šalyje. Į Kremlių atkreiptos viso pasaulio dirbančiųjų akys. Į jį su pagarba žiūri ir Donbaso šachtininkai, ir JAV neigrai, ir kinų revoliucinės armijos kareiviai, ir graikų partizanai, ir Ispanijos komjūnuoliai. Kremliaus vardas drebina fašistus, imperialistus, vergvaldžius, dolero demokratų ir naujojo karo kurstytojus. Raudonos šviečiančios penkiakampės žvaigždutės ant Kremliaus bokštų — švyturiai, kurie simbolizuoja komunizma!... Aš žiūrėjau į TSRS valsty-

binę vėliavą ant Tarybų rūmų ir prisiminiau, kad ir mano gintarinėje tėvynėje ant Gedimino pilies bokšto plėvėsuoja tokia pat vėliava, apšviesta tarybinės liaudies krauju. Ši vėliava niekad nebus užleista, nes ją iškėlė Leninas.

Pailsėjęs, pradėjau apžiūrinėti Raudonąją aikštę. Ypač įspūdingai atrodė pats Kremlius, apjuostas stora raudonų plytų siena su bokštais. Iš vienos pusės tęsiasi Kremliaus krantinė. Čia teka Maskvos upė, kuri, iškasus Maskvos — Volgos kanalą, išbetonuota ir ja dabar gali plaukioti jūros garlaiviai.

Prie Kremliaus sienos išdidžiai dunkso Lenino Mauzoliejus, kuriame guli žmonijos genijus — Leninas.

Toliau — Ochotnyj Riadas. Jame — TSRS Valstybinis istorinis muziejus. Kitame šone — Centrinis V. I. Lenino Muziejus. Toliau — rusų liaudies meno šedevras — Vasilijaus palaimintojo cerkvė.

(B. d.)

UŽSIENIO ŽINIOS

Varšuvos tarptautinėje darbininkų jaunimo konferencijoje

VARŠUVA, VIII. 10 d. (TASS). Šiandien tarptautinės darbininkų jaunimo konferencijos rytiniame posėdyje buvo išklaustas Tarybų Sąjungos jaunimo delegacijos pirmininko A. Klimovo pranešimas. Tarybinio jaunimo atstovo pasirodymas tribūnoje buvo sutiktas konferencijos delegatų audringa ovacija. Tarybų Sąjungos ir Generalinio J. V. Stalino garbei. Konferencijos delegatai viso pasaulio tautų kalbomis sveikino visų šalių darbininkų jaunimui artimą bei brangų draugą J. V. Stalino vardą.

Savo pranešime A. Klimovas papasakojo apie kurybinį, laisvą darbą tarybinio jaunimo išaugusio socialistinės santvarkos sąlygomis ir išugdymo komunistų partijos bei Tarybų vyriausybės rūpesčiais.

Tarybinis jaunimas pasakė pranešėjas, dirba sau, savo liaudies labui. Pernai toli gražu nepilnais duomenimis 1.250 tūkstančių jaunų darbininkų Tarybų Sąjungoje prieš laiką įvykdė metinį gamybos planą, apie 200 tūkstančių žmonių įvykdė po 2—3 metines normas ir 20 tūkstančių žmonių užbaigė penkmečio programą.

Visiškai kitas vaizdas matomas kapitalistinėse šalyse.

Prieš tų šalių jaunimą visad stovi nedarbas ir skurdas šmėkla. Ar gali būti tikras rytojaus diena Amerikos jaunimas, jeigu Jungtinėse Valstybėse dabar yra apie šešis milijonus bedarbių. Anglijoje leiboristinė vyriausybė verčia darbo žmones smarkiau suveržti diržą vardan Anglijos — Amerikos monopolijų interesų. Kapitalizmo šalyse ir visų pirma Jungtinėse Valstybėse reakciniai nuodaija jaunimo samonę šovinizmo bei karinės psichozės nuodais. Svarbiausias dirbančiojo jaunimo uždavinys todėl yra — ryžtingai kovoti prieš naujo karo propagandinius ir kurstytojus.

Konkrečiais pavyzdžiais pranešėjas parodė, koks melagingas yra vadinamasis Amerikos „pagalbos Europai“ planas, pagrįstas garsioju „Maršalo planu“, kuris neša ekonominę krizę masinėje darbe ir tolerančiame gyvenimo lygio pablogėjimą darbininkų klasei ir dirbančiajam jaunimui.

Pranešėjas toliau sustojo ties dešiniųjų socialistų išdavikišku vaidmeniu. Jie atvirai perėjo tarnauti Amerikos imperializmui ir išdavė savo tautų interesus.

Visų demokratių pasaulio jaunų vienybė ir bendri ryš-

tingi veiksmai, pasakė baigdamas pranešėjas, štai svarbiausias ginklas kovoje prieš taikos ir pažangos priešus. Dirbantysis jaunimas visame pasaulyje turi sutelkti savo gretas ir susivienyti kovoje dėl taikos.

Tarybiniam atstovui baigus pranešimą, konferencija išklausė kalbas, kurias pasakė Venecuelos, Rumunijos, Ažiro, Jugoslavijos, Pietų Afrikos, Brazilijos atstovai ir tarptautinės studentų sąjungos pirmininkas Vrublevskis.

Šios dienos vakariniame posėdyje kalbą pasakė Amerikos jaunimo delegacijos pirmininkė. Perdavusi konferencijai Amerikos jaunimo pasveikinimą, ji griežtai iškritikavo Amerikos imperializmo politiką, keliančią grėsmę daugelio šalių laisvei ir nepriklausomybei.

Su dideliu dėmesiu konferencija išklausė Vengrijos delegato Dinješo Ištvano, Indonezijos jaunimo atstovo Sudžono, Vietnamo delegato Tran Tan Suano kalbas.

Konferencijos dalyviams audringai plojant, Prancūzijos jaunimo delegacija iškėlė Vietnamo jaunimo atstovui didelę gyvų gėlių puokštę.

(ELTA).

Žygis prieš darbininkų klasę Japonijoje

TOKIO, VIII. 10 d. (TASS). Sekančią dieną po kabineto generalinio sekretoriaus Tombeo padaryto išpėjimo valstybinių įstaigų darbuotojams prieš pažeidimus vyriausybės įsakymo, uždraudžiančio streikus, prokuratūros organams visoje šalyje buvo duotas nurodymas „savo nuožniara imtis skubių priemonių prieš įsakymo laužytojus“. Generalinio prokuroro kanceliarija išleido patvarkymą visoms vietinėms prokuratūroms dėl „įsakymo laužytojų“ suėmimų ir nuosprendžių, o taip pat dėl to, kad jos palaikytų glaudų kontaktą su okupacinės valdžios organais, policija ir kitomis atitinkamomis instancijomis.

TOKIO, VIII. 10 d. (TASS). Dzidzi Cusin agentūros pranešimu, rugpjūčio mėn. 7 d. policija suėmė vyriausybinių geležinkelių depo Macujame streiko komiteto pirmininką ir 9 kitus darbininkus už „pažeidimą“ vyriausybinių įsakymo, uždraudžiančio streikus. Apie 100 ginkluotų po-

licininkų užpuolė darbininkų bendrabutį, kur jie susirinko paskelbus streiką, protestuojant prieš vyriausybinių įsakymo paskelbimą.

Streiko išvakarėse policija suėmė 7 aktyvistus — to dešinius darbininkus, kurių dauguma buvo komunistai, siekiant užkirsti kelią „stambiam maištui darbininkų tarpe“.

Laikraščio „Mainic“ pranešimu, darbininkai rugpjūčio mėn. 8 d. suorganizavo demonstraciją ties policijos valdybos ir prokuratūros patalais Macujame, protestuodami prieš suėmimus geležinkelių darbininkų tarpe. Laikraščio „Asachi“ pranešimu, nepaisant 10 vyriausybinių geležinkelių profsąjungos lyderių suėmimo, geležinkelių susisiekimas tarp Macujamo ir Javatachamo neatstatytas.

Laikraščio „Mainic“ pranešimu, policija nutarė griežtis represinių priemonių streikų sąjūdžiui nuslopinti.

(ELTA).

Ryžių maištai Kinijoje

ŠANCHAJUS, VIII. 9 d. (TASS). Laikraščio „Sinvenbao“ pranešimu dėl bado keliuose rajonuose vakarinėje Hunanio provincijos dalyje įvyko ryžių maištai. Sinlinė ir Ugane milžiniškos badaujančių minios veržėsi į vietinių organų patalpas, reikalaujamos išduoti ryžių davinį.

Bogštaujama, kad bado ir ryžių maištų išplitimas padidins apskritai įtemptą padėtį toje provincijoje. (ELTA).

Dėl padėties Italijos profsąjungose

ROMA, VIII. 9 d. (TASS). Laikraščio „Popolo“ pranešimu, 11 atskaitinių — buvusių IVDK vadovaujančio komiteto narių nuo krikščionių-demokratų partijos — sukūrė vadinamąjį „autonominės krikščionių srovės tautinį komitetą“ ir parašė be Gisperiui bei pramoninkų konfederacijai laiška, kuriame pareiškia, kad be jų dalyvavimo neturi būti sudarytas nei vienas susitarimas tarp darbdavių ir darbininkų.

(ELTA).

Svečiuose pas Voropajevą

Aš, visų kupiškėnų mylimas Botagas, užvakar užsirišau dervoje išmirkytus mazbepliekdamas veltėdžius ir biurokratus.

Bet staiga, nei iš šio, nei iš to, Voropajevas nesavo balapskrities skyrė vedėją su suriko: drg. Voropajevą.

Betoniniais laiptais užlipau į antrąjį aukštą, pasukau į kairę ir atsistoju prieš Voropajevą kabineto duris. Kažkas priėjęs paklausė:

— Botagėli, pas Voropajevą eini?

— Taip — atsakiau aš.

— Tai, bok geras, išvažiuok jam šonkaulius už tai, kad mes alyū jau trečias mėnuo negauname.

— Ne. Nevanosi. O gal Voropajevas nebologas žmogus. Dabar melagių užtenka: tu Voropajevas užmiršo kalbą ir greičiausiai man akis mulini...

— atsakinėjau galvodamas, gausi... Išėjau atgal. Gatvėje stovėjo tas pilietis ir visa gerklė įrodinėjo miniai, kad Voropajevas serga kaklo stabu: interesantams jis dargi nesiteikia galvos pasukti, o nueina pro šalį, tyliai suburblendamas po nosimi:

— Pinigų negausi! Žmonės dirba ir negauna pinigų, o biurokratas Voropajevas tebeserga kalbos užmiršimo ir kaklo stabu.

Ne! Aš, brolyčiai, žinau gerų vaistų: tai mano mielas degutuotas kotas! Štai kurią naktį pastovėsiu prie Gedimino gatvės kampo, palauksiu, kol užeis Voropajevas, o tada paleisiu į darbą Kotą. Visus biurokratiškus šonkaulius perskačiuosiu!

Tai gi, tame ir pasirašau: Botagas

kalbėjau apie gavimą pinigų, kuriuos užsidirbau bepliekdamas veltėdžius ir biurokratus.

Bet staiga, nei iš šio, nei iš to, Voropajevas nesavo balapskrities skyrė vedėją su suriko:

— Užteks! Nešdinkis iš kabineto! Pinigų negausi!

Padėtis buvo per daug aiški: galėjau būti sumuštas... Todėl sprkau pro duris ir, nelaimė, susidriau su tūlu Kupiškio buhalteriu, kuris man išplėstomis akimis pamirksėjo.

— Kaip visada...

Pasirodo, prie kabineto durų gliaustėsi visa eilė buhalterių, kurie jau kelintas kartas negalėjo gauti pinigų. Vienas toks pailgo veido papasakojo, kad paskutiniu laiku Voropajevas užmiršo kalbą ir težino žodžius „pinigų negausi“.

Išėjau atgal. Gatvėje stovėjo tas pilietis ir visa gerklė įrodinėjo miniai, kad Voropajevas serga kaklo stabu: interesantams jis dargi nesiteikia galvos pasukti, o nueina pro šalį, tyliai suburblendamas po nosimi:

— Pinigų negausi!

Žmonės dirba ir negauna pinigų, o biurokratas Voropajevas tebeserga kalbos užmiršimo ir kaklo stabu.

Ne! Aš, brolyčiai, žinau gerų vaistų: tai mano mielas degutuotas kotas! Štai kurią naktį pastovėsiu prie Gedimino gatvės kampo, palauksiu, kol užeis Voropajevas, o tada paleisiu į darbą Kotą. Visus biurokratiškus šonkaulius perskačiuosiu!

Tai gi, tame ir pasirašau: Botagas

SPORTAS

Kupiškio gimnazijos patalpose įvyko Kupiškio m. sportuojančio, jaunimo susirinkimas. Susirinkime buvo perrinkta nauja LSD „Žalgirio“ vadovybė, kurios pirmininku išrinktas Kilmavičius, pavaduotoju Šapronas. Taip pat, buvo išrinkti ir sekcijų vadovai.

Draugiškoms futbolo rungtynėms susitiko Kupiškio „Žalgirio“ pirma su antra komanda.

Pirmoji komanda į aikštę išrinktas Kilmavičius, pavaduotoju Šapronas. Taip pat, buvo išrinkti ir sekcijų vadovai.

Draugiškoms futbolo rungtynėms susitiko Kupiškio „Žalgirio“ pirma su antra komanda.

Pirmoji komanda į aikštę išrinktas Kilmavičius, pavaduotoju Šapronas. Taip pat, buvo išrinkti ir sekcijų vadovai.

Antroji komanda sukovėjo ryžtingai ir pirmąjį kėlinį laimėjo 2:1. Antrame kėlinyje pirmoji komanda išlygino ir rungtynės baigėsi lygiomis 2:2.

Rungtynėms teisėjavo Jurgelionis.

(Telef.) Subačiuje įvyko krepšinio rungtynės tarp Subačiaus „Žalgirio“ ir Vabalninkų „Vilties“. Rungtynės laimėjo „Žalgiris“ rezultatu 33:30 (21:16). Teisėjavo Stanikas. Tarp kitko, tenka nušėbėgo nepilname sąstate (tik sistebėti „Vilties“ žaidėjų 9 žaidikai), kas daug prisidėjo žiaurumu.

Atsakingas Redaktorius A. DAGELIS

SKELBIMAS

Kupiškio apskr. vaistinė superka

SKALSES

Mokamos aukštos kainos. Rinkite skales.

V. Kurklėnas, Kupiškio vaistinės vedėjas